

Nieuwsbrief

“het belang van arbeidsmigranten”

Uitgave 3, 10 april 2012

Terugblik op Kerkeböske 3

“In Gelul kun je niet wonen!”

Vrijdagmiddag 2 maart jl. vond voor de derde keer in gemeenschapshuis Kerkeböske in Panningen de bijeenkomst plaats over Midden- en Oost-Europese arbeidsmigranten. Uit een rapport van Synthese, gemaakt op verzoek van de Stichting Arka bleek dat er nog veel werk aan de winkel is binnen onze regio. Kees van Rooij, Raf Janssen en Patrick van der Broeck hebben toen de verklaring van Kerkeböske opgesteld die op 1 april 2011 door vele partijen is onderschreven: “Arbeidsmigranten zijn bij ons welkom.” Tijdens Kerkeböske 2 op 6 juli 2011 zijn de 8 modules (werkgroepen) geformuleerd. En op 2 maart tijdens Kerkeböske 3 presenteerden de voorzitters van deze modules de tussenresultaten en analyses.

Ger Koopmans

Tevens werd er door diverse personen op de resultaten gereageerd, zoals onder andere tweede kamerlid Ger Koopmans. Hij gaf aan dat wat er tot dusver door onze regio is gedaan parallel loopt met de commissie LURA (Lessen Uit Recente Arbeidsmigratie). “De conclusie is hoe warmer het welkom, hoe minder de problemen”, aldus Ger Koopmans. “Maar er zijn meerdere stappen te zetten. Er moet woonruimte komen. Short Stay projecten moeten worden opgestart. Maar er moet ook aandacht zijn voor de huisvesting van long stayers. De kennis en kunde is in de gemeentehuizen aanwezig, maar het is belangrijk om hierbij de commerciële partijen te betrekken.”

Leendert Koning

Van het Ministerie van BZK was de heer Leendert Koning, projectleider EU-arbeidsmigranten aanwezig. Hij gaf aan dat arbeidsmigranten een stijgende politieke prioriteit is en een brede aanpak kent. Zo wordt ingezet op: werk, sociale zekerheid en integrale veiligheid, registratie in basisadministratie, inburgering en onderwijs, terugkeer herkomstland, huisvesting en handhaving. Daarnaast heeft de aanwezigheid van grote groepen arbeidsmigranten ook maatschappelijke gevolgen. Het rijk is hier alert op. De (samenwerkende) gemeenten zijn verantwoordelijk voor de regie op huisvesting en het bevorderen van integratie. “Er is een landelijke intentieverklaring voor huisvesting EU-

arbeidsmigranten ondertekend op 28 maart jl. door de partijen: VNG, ABU, VIA, NBBU, LTO, PVE, vakbonden, Aedes, Uitzendbranche, LTO, PVE, FNV/CNV, Den Haag, Rotterdam, Westland, Vlaardingen en Horst aan de Maas, kleinere gemeenten en BZK met als doel concrete afspraken te maken over aantallen huisvesting. In dit kader is ook de website www.flexwonenarbeidsmigranten.nl sinds kort gelanceerd.”

Ook werd er een verklaring ondertekend door alle aanwezigen. In die verklaring, die hieronder staat gepubliceerd, staat wat je wel of niet moet doen

als je werkt met arbeidsmigranten. Want één ding werd heel duidelijk deze middag. Je kunt heel lang praten, maar uiteindelijk gaat het om het doen. We zijn op weg, maar er moet nog veel meer worden gedaan!

De intentieverklaring

Werken met arbeidsmigranten schept verplichtingen

Arbeidskrachten uit Polen en andere Oost-Europese landen zijn van groot belang voor de bedrijvigheid in onze regio. Vanuit onze persoonlijke hoedanigheid en positie ijveren wij ervoor dat gemeenten, provincie en maatschappelijke organisaties activiteiten in gang zetten die de positieve effecten van arbeidsmigratie versterken en de negatieve effecten voorkómen of verminderen.

Dit doen we om het positieve te versterken:

- We brengen het economisch belang dat arbeidsmigranten hebben voor onze regio beter in beeld en dragen daarmee bij aan een eerlijker beeldvorming.
- We bevorderen dat arbeidsmigranten weet hebben van rechten en plichten in Nederland en van onze leefregels. Dat doen we door begrijpelijke en toegankelijke informatie beschikbaar te stellen. We stimuleren de dialoog met arbeidsmigranten, opdat ze weten dat ze welkom zijn in onze regio en gerespecteerd worden.
- We zien er op toe dat er voldoende huisvestingsmogelijkheden (tijdelijk en permanent) zijn, die voldoen aan in Nederland algemeen aanvaarde kwaliteitsnormen en die privacy en onafhankelijkheid waarborgen. We werken mee aan het tot stand brengen van meer woonvoorzieningen die een tussenschakel vormen naar blijvende huisvesting in de wijk.
- We scheppen duidelijkheid over de vraag wie waar hoe lang verblijft. Dat doen we door toe te zien op naleving van wettelijke bepalingen inzake nachtregister en inschrijving in Gemeentelijke Basisadministratie.

- We stimuleren dat arbeidsmigranten de Nederlandse taal leren. We spreken het bedrijfsleven aan om hiervoor faciliteiten beschikbaar te stellen.
- We zorgen dat kinderen van arbeidsmigranten die hier verblijven naar school gaan.
- We bevorderen dat arbeidsmigranten toegang hebben tot algemene voorzieningen op het terrein van zorg, sport en cultuur en dat ze door hierin te participeren opgenomen worden in de gemeenschap.

Dit doen we om het negatieve te keren:

- Malafide uitzendbureaus worden geweerd uit onze regio.
- Gebrekkige huisvesting en overbewoning worden actief bestreden.
- Onderbetaling, schijnzelfstandigheid en uitbuiting worden afgestraft.
- Overlast wordt aangepakt.

Helden, Kerkeböske, 2 maart 2012

De 8 modules nader toegelicht...

In het afgelopen driekwart jaar zijn de modules volop aan de slag gegaan met hun opdracht. Op 2 maart jl. tijdens Kerkeböske 3 werden de eerste concrete resultaten gepresenteerd. Hieronder leest u de laatste stand van zaken van een aantal modules..

Module 3: Werkgroep informatie, integratie en taal

“Niet praten over, maar met arbeidsmigranten!”

De werkgroep heeft op Kerkeböske 3 de resultaten van zijn werk tot nu gepresenteerd. Er is veel energie gestopt in het uitwerken van een voorstel over het zowel fysiek als digitaal bieden van mogelijkheden waar arbeidsmigranten vragen kunnen stellen. De werkgroep vindt het van belang dat er een goede spreiding is van fysieke informatiepunten in de regio. Doel is om zoveel als mogelijk de informatie via de digitale weg beschikbaar te stellen.

Marcia Adams, voorzitter van de werkgroep geeft aan dat ze er vanuit gaat dat niet het beschikbaar zijn van informatie het grootste probleem is maar, het ontsluiten van objectieve en goede informatie. “Uiteindelijk is het doel dat de arbeidsmigrant zijn weg vindt binnen de bestaande informatiestromen”, aldus Marcia Adams. “Nog dit jaar willen we door het verenigen van kennis en financiële middelen een informatieplatform in de regio starten. Van alle bij arbeidsmigranten betrokken partijen in de regio wordt een bijdrage gevraagd om het informatieplatform in de regio van de grond te krijgen.” Bij de openstelling wordt rekening gehouden met de tijdstippen dat de arbeidsmigranten de informatiepunten kunnen bezoeken (geen 9-5).

Daarnaast heeft de werkgroep gewerkt aan een folder waarin alle aanbieders van taalcursussen staan, hoe ze te bereiken zijn en waarvoor ze opleiden. Naast taal gaat het hierbij ook om inburgeringsaspecten. Deze folder zal verspreid worden.

De werkgroep werkt graag verder aan het onderdeel integratie. “Hiervoor willen we niet praten over arbeidsmigranten maar met” zo besluit Marcia Adams.

Module 4: Onderwijs

Een internationale schakelklas is belangrijk voor de regio

In de vorige nieuwsbrief kon u lezen dat module 4 onderwijs tot op heden op een laag pitje is gezet omdat er vanuit het onderwijsveld (nog) geen concrete vraagpunten bekend waren. Onder tussen heeft het Citaverde college de kwestie arbeidsmigranten op de agenda gezet van het overleg voortgezet onderwijs met de gemeente Horst aan de Maas.

“Citaverde gaf aan de mogelijkheden te willen onderzoeken om te komen tot het opzetten van een internationale schakelklas” vertelt Mart Thijssen. “Op dit moment is er al een schakelklas en wel bij het Valuascollege in Venlo. Er zijn signalen dat er sprake is van een behoorlijke groei van het aantal leerlingen bij het Valuascollege in verband met een toename van het aantal arbeidsmigranten. De grenzen van de capaciteit op deze regionale internationale schakelklas lijken bereikt. Een

dergelijke voorziening is vanuit economisch belang belangrijk voor de regio. Het levert een bijdrage aan een stuk werving en binding van arbeidsmigranten. Er ligt dan ook nadrukkelijk een taak voor het bedrijfsleven”, licht Mart Thijssen toe. Richting Citaverde is aangegeven contact te zoeken met partners in de regio en de kwestie onderling te bespreken. Mocht daar aanleiding toe zijn dan zal er contact opgenomen worden met de bestuurlijke werkgroep arbeidsmigranten waarbij nadrukkelijk ook aan de orde zal komen de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven in deze. “Indien nodig zal de module onderwijs opgestart worden waarbij er wel een trekkersrol ligt voor het onderwijs zelf” aldus Mart Thijssen.

Voor het primair onderwijs is dit nog niet nodig. Kinderen worden opgevangen binnen de reguliere setting.

Module 5: Gezondheid en welbevinden

Een integraal en compact informatiepakket

Arbeidsmigranten moeten weten hoe gezondheid(szorg) in Nederland werkt en georganiseerd is. Informatie voor arbeidsmigranten over gezondheid(szorg) en welbevinden is in dit kader het meest belangrijk.

Ook voor andere zaken dan gezondheid en welbevinden is informatie voor arbeidsmigranten van het grootste belang. “We steken dus vanuit de verschillende modules de koppen bij elkaar om informatie compact en integraal te bundelen en beschikbaar te maken voor de

arbeidsmigranten in Noord-Limburg. “In de praktijk blijkt het niet altijd gemakkelijk om de gewenste informatie bij de arbeidsmigranten te krijgen”, zegt Tjaard Groenendijk. “Er zijn al informatiepakketten op landelijk niveau: daar

sluiten we –als het maar even mogelijk is- bij aan.

De informatie over gezondheid(szorg) en welbevinden moet in elk geval bestaan uit de verplichting tot verzekerd zijn, aanmelden bij huisarts, wanneer en hoe je in ziekenhuizen moet komen, waar je met diverse klachten terecht kunt, hoe je bij jeugdgezondheidszorg kunt komen, ARBO-zorg en WMO en wat de kosten zijn.”

Het integrale informatiepakket moet digitaal en op papier beschikbaar en bereikbaar zijn voor arbeidsmigranten. Voor het verstrekken van het informatiepakket in Polen zijn overheden, kerken en ontmoetingspunten van groot belang. “In Nederland zijn dat werkgevers, uitzendbureaus, woningbouwcorporaties en overige “huisvesters”, specifiek op arbeidsmigranten gerichte steunpunten, arbeidsinspectie, gemeenten via GBA, zorgverzekeraars, (Poolse) winkels in Nederland, kerken, scholen, creches, verloskundigen, kraamzorg, JGZ 0 -19 en reeds gevestigde arbeidsmigranten belangrijk voor het verschaffen van de beschikbare informatie”, licht Tjaard toe.

“Kortom: we maken een integraal en compact informatiepakket en zorgen dat dit via alle (veelal bestaande) kanalen beschikbaar komt en bereikbaar is voor arbeidsmigranten.”

Module 6: Werken

“Werkgevers moeten het belang zien van arbeidsmigranten”

De Module Werken heeft naar aanleiding van de bijeenkomst Kerkeböske op 2 maart 2012 een drietal acties voor ogen. “De Module Werken richt zich toekomstig primair op (de relatie tussen) de arbeidsmarkt (en het onderwijs). Arbeidsmigranten spelen een steeds belangrijker wordende rol in de Nederlandse economie.

Dit mede als gevolg van de verwachte sterke daling van de autochtone beroepsbevolking (vergrijzing). Daarnaast moeten we naast een kwantitatieve vraag steeds nadrukkelijker rekening houden met een kwalitatieve vraag. Het is daarom zaak de competenties van arbeidsmigranten optimaal te gaan benutten. Het onderwijs zal daarbij een belangrijke rol moeten spelen. Tot zover de

taakstelling voor de lange termijn”, aldus Mario Nefkens.

Voor de korte en middellange termijn zal de aandacht zich richten op het verbeteren van arbeidsomstandigheden, het bestrijden van malafide werkgevers, detacheerders en uitzendbureaus alsmede het bestrijden van discriminatie. “Last but not least”, vervolgt Mario Nefkens namens de werkgroep Werken, “zullen werkgevers doordrongen moeten worden van het belang van arbeidsmigranten voor de continuïteit van bedrijven en organisaties. Zij zullen zich mede verantwoordelijk moeten gaan voelen voor het maximaal benutten van de inzet van arbeidsmigranten.”

Module 7: Veiligheid

Pilot 'brede controles' huisvestingslocaties

De module veiligheid start met een integrale pilot aanpak van 'brede controles' van bekende huisvestingslocaties van arbeidsmigranten. Hierbij ligt de focus niet alleen op bouwen en brandveiligheid maar ook op andere disciplines zoals zorg, Gemeentelijke Basis Administratie (GBA), integratie en participatie. Deze aanpak vereist een nauwe samenwerking tussen verschillende modules, zoals Veiligheid, Huisvesting, GBA en de module Werken. Het doel van deze pilotaanpak is:

- Het voorkomen dan wel aanpakken van illegale huisvesting c.q. het aanpakken van diegenen die dit organiseren en er geld aan verdienen.
- De aanpak van uitzendorganisaties en werkgevers die gebruik maken van het illegale huisvestingscircuit om buitenlandse werknemers van huisvesting te voorzien.
- De druk opvoeren op het illegale circuit zodat legale huisvesting plaatsvindt waarbij

toezicht wordt uitgeoefend op de aanwezigheid van (basis)voorzieningen en brandveiligheid.

De pilot richt zich daarmee op de malafide structuur. Daarom zal er met verschillende partijen informatie uitgewisseld gaan worden om onderscheid te kunnen maken tussen bonafide en malafide facilitators. De genoemde aanpak is gebaseerd op de 'interventie structuur' die in andere gemeenten/regio's in Nederland, waaronder Eindhoven, met succes is toegepast. Omdat het een pilot aanpak betreft wordt er gestart met controles van een tiental locaties in de gemeente Horst aan de Maas. Indien de aanpak resultaten oplevert kan ervoor gekozen worden om de aanpak regiobreed te hanteren.

Informatiepunten

Fysieke informatiepunten zonder 9-5 mentaliteit

Op dit moment zijn er in de regio een aantal zelfstandige informatiepunten. Uit onderzoek van Synthese blijkt de behoefte onder arbeidsmigranten aan deze voorziening. Er is een punt in Meterik, een bij de bibliotheek in Maasbree, en een bij welzijnsinstelling Vorkmeer in Panningen. Arbeidsmigranten kunnen er terecht met vragen en problemen op uiteenlopende terreinen. Vaak gaat het over huisvestingszaken, gezondheidszorg, taalcursussen, werk, arbeidsrecht, pensioenopbouw, onderwijs, inschrijving in de gemeentelijke basisregistratie. Soms kunnen arbeidsmigranten direct geholpen worden. Soms moeten ze verwezen worden naar andere instanties. Omdat arbeidsmigranten de Nederlandse en Engelse taal nog onvoldoende beheersen worden ze in het Pools te woord gestaan.

Ook digitaal is er al veel informatie. Bovendien zijn er folders beschikbaar. Het al of niet beschikbaar zijn van informatie is dus niet het grootste probleem. Probleem is het goed ontsluiten van de beschikbare informatie. Informatie die helder moet zijn en objectief. Zo luidt ook de conclusie van Marcia Adams van de werkgroep Informatie, Integratie en taal.

De bestaande informatiepunten zijn in beginsel opgezet voor lokaal gebruik. We zien een toestroom van arbeidsmigranten uit de hele regio en zelfs van daarbuiten. Het is belangrijk te komen tot een voor de regio dekkend netwerk van informatiepunten die goed bereikbaar zijn voor de arbeidsmigrant naast een goed toegankelijke digitale informatievoorziening. Naast fysieke punten wordt

er dus nadrukkelijk ingezet op digitale informatieverstrekking. Hierbij wordt maximaal ingezet op het behouden en versterken van de al aanwezige kennis binnen de regio maar ook daarbuiten.

Inzet is om nog dit jaar te starten met deze fysieke informatiepunten die ook telefonisch goed bereikbaar moeten zijn. Primair gaat het om het verstrekken van informatie. Indien nodig worden arbeidsmigranten doorverwezen naar bijvoorbeeld een woningstichting, een welzijnsinstelling of een taalaanbieder. Ingestoken wordt op een roulerend systeem van medewerkers. Bij de openstelling wordt rekening gehouden met de tijdstippen dat arbeidsmigranten deze informatiepunten kunnen bezoeken (avond- en weekendopenstelling).

Vooralsnog wordt gekozen voor een structuur voor een periode van twee jaar met een evaluatie en eventuele bijstelling na een jaar. Nadrukkelijk zal gekeken worden naar een mogelijke verschuiving van fysiek naar digitaal. Uitgangspunt is dat uiteindelijk zoveel mogelijk informatie beschikbaar is langs de digitale weg. Van alle bij

arbeidsmigranten betrokken partijen in de regio wordt een bijdrage gevraagd om de informatiepunten van de grond te krijgen vooralsnog voor een periode van 2 jaar. Ook wordt nadrukkelijk gekeken naar subsidie mogelijkheden. Op dit moment wordt gewerkt aan een concreet uitvoeringsplan.

Mogelijke komst van labourhotel in Venray

De gemeente Venray is momenteel in onderhandeling met OTTO Work Force, een ontwikkelaar en een beheerder over de mogelijke komst van een labourhotel op bedrijventerrein De Hulst II. Het gaat om de locatie tussen het gebouw Inther dat nu gebouwd wordt, de Henri Dunantstraat en de A73.

Het betreft een labourhotel voor circa 300 tot 350 arbeidsmigranten die tijdelijk in onze regio werken. Beheer en exploitatie van dit labourhotel blijven ook na oplevering in handen van de initiatiefnemers.

Termijn van 10 jaar

Het labourhotel bestaat uit een systeem van losse compartimenten die samengevoegd worden en na 10 jaar weer verwijderd worden. De onderliggende grond wordt dan ook voor een periode van 10 jaar verpacht. Dat betekent dat de grond na die tijd weer vrij komt voor andere ontwikkelingen. Wethouder Lucien Peeters: "Wij verwachten dat de huisvesting van arbeidsmigranten zich over 10 jaar zodanig ontwikkeld heeft, dat deze vorm van grootschalige tijdelijke huisvesting dan niet meer nodig is. Er worden met de initiatiefnemer heldere afspraken gemaakt over de termijn van 10 jaar en zorgvuldige communicatie en afstemming met de omgeving." De commissie ARK (Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit) heeft inmiddels een principeakkoord gegeven over de vormgeving van het labourhotel. Op dit moment is de gemeente nog met de

initiatiefnemers in gesprek om ook de financiële paragraaf inclusief het bijbehorende pachtcontract uit te werken.

Labourhotel als alternatief

Kleinschalige opvang voor arbeidsmigranten die langere tijd of zelfs permanent in onze regio willen blijven staat ook nog steeds hoog op de agenda. Denk hierbij aan bijvoorbeeld inpassing van woningen (bestaand of nieuw) in de bestaande woonkernen.

Lucien Peeters: "Daarnaast hebben we echter een tijdelijke grootschalige opvang nodig voor arbeidsmigranten die een kortere periode in onze regio werken."

De gemeente Venray gaat de vele locaties in het buitengebied waar nu arbeidsmigranten zitten, controleren en waar nodig handhaven. Peeters vervolgt: "Dit zal in een aantal gevallen leiden tot (tijdelijke) sluiting. In dat geval willen we de arbeidsmigranten kunnen verwijzen naar een legale en veilige alternatieve woonbestemming. Het te bouwen labourhotel is in die situaties een goed alternatief".

Gemeente Peel en Maas start met project

"Inventarisatie huisvesting arbeidsmigranten"

Binnen de gemeente Peel en Maas is op grond van het vastgestelde beleid een aantal locaties gerealiseerd waar arbeidsmigranten zijn gehuisvest. Een groot aantal locaties zijn bij de gemeente bekend. Deze locaties voldoen meestal wel aan alle veiligheidsregels maar het is bekend, dat voor een groot aantal locaties nog geen omgevingsvergunning is verleend dan wel het bestemmingsplan is aangepast, terwijl dit wettelijk wel vereist is.

Reden waarom de gemeente voornemens is om, in overleg met de huisvesters, alle locaties, waar arbeidsmigranten zijn gehuisvest en die voldoen aan de daartoe gestelde voorwaarden in het beleid,

alsnog een planologische regeling te treffen. Dit om handhavingssaken in de toekomst te voorkomen. Om dit zo efficiënt mogelijk aan te pakken kiest de gemeente Peel en Maas ervoor dit projectmatig aan

te pakken. Dit houdt in dat de gemeente voor alle locaties voor de huisvesting van arbeidsmigranten, die niet in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan en voldoen aan de voorwaarden van het beleid, alsnog en tegelijkertijd en op dezelfde manier een planologische regeling wil treffen.

Alle huisvesters van arbeidsmigranten wordt de gelegenheid gegeven om aan dit project deel te nemen. De bij de gemeente bekende locaties zijn allemaal aangeschreven en in kennis gesteld van de projectmatige aanpak. Dit geldt ook nadrukkelijk voor huisvesters van arbeidsmigranten in reguliere woningen. Afhankelijk van het aantal gehuisveste

arbeidsmigranten in de woning is ook hiervoor een planologische regeling noodzakelijk. In eerste instantie worden alle locaties bezocht door een extern bureau in opdracht van de gemeente Peel en Maas. Dit bureau neemt uitsluitend de huidige situatie van het huisvestingsdeel op en maakt daarvan per locatie een verslag. Vervolgens wordt er een informatieavond gehouden voor alle bekende en de aangemelde huisvesters van arbeidsmigranten over het vervolgtraject, de te volgen procedure, het tijdsbestek dat deze procedure in beslag neemt, de kosten van de procedure, de stukken die de huisvester moet aanleveren, het beoogde resultaat etc.

Van belang om te weten:

- Volleybalvereniging Hovoc in Horst heeft op zondagmiddag volleybal voor migranten. Arbeidsmigranten kunnen onder begeleiding van trainers van Hovoc de volleybalsport bedrijven.
- Arka meldt dat verenigingen en organisaties steeds meer hun verantwoordelijkheden nemen als het gaat om arbeidsmigranten. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de bibliotheek Maasbree die een speciale afdeling voor Poolse migranten heeft ingericht. Tevens organiseren ze voorlichtingsactiviteiten en taallessen.
- Van het project Polenvoetbal in Maasbree is een filmpje gemaakt. Arka is bij de opzet van dit initiatief betrokken geweest. De Maasbreesche Voetbal Club (MVC) heeft met dit initiatief een vrijwilligersprijs gewonnen, uitgeschreven door de Provincie.
- Op 7 mei a.s. brengt minister Liesbeth Spies van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een bezoek aan het St. Joseph hotel in Tienray.
- Uitzendbureau Otto neemt deel aan een pilot van het SEV.

*** ** *